

PROSTOR

Jaro 2020

Jaro na SOOSu—letos tu bylo liduprázdno.

KARANTÉNA

Nebe znám jen zpoza okna. Zpěv ptáků jen díky tomu, že se dá otevřít. Kam svět zmizel? Zmizel za zavřené dveře, ze kterých člověk vyjít nemůže. Svět, ohromná kulatá planeta, se scvrkl do malého pokoje mezi čtyři zdi.

V době, kdy všechno a všichni žijí jen internetem a světem vládne umělá existence, tak najednou lidem začíná docházet, že vše, co bývávalo venku, jim jaksi schází, když o tu možnost jít ven přicházejí. K čemu to tedy je? Když každý touží teď po jediném, a to vzít basu piv, zavolat kamarádům a sednout si s nimi do parku nebo k břehu řeky. Tak prosté to je, tak jednoduchý svět si my ve skutečnosti přejeme mít. Ale bohužel to tak nemáme.

Rok 2020 jsem si představovala jaksi jinak a myslím, že tuhle větu použil už každý. Myslela jsem si, že jakmile vysvitne slunce a trochu se oteplí, vyběhnu ven a skoulím nějakou sešlost s přáteli. Představovala jsem si, jak budu jezdit z jedné schůzky na druhou a budu si užívat poslední měsíce mladistvého života.

Smůla. Místo toho se bojím každého, kdo v mé přítomnosti zakašle. Mí přátelé se schovávají za monitory, a často spolu ani nemluvíme. Není proč, není o čem. Proč? Protože odpovědi na otázky, jak se máš a co děláš, jsou pokaždé stejné. Každý den je stejný, a člověku pak přijde i zbytečné se vůbec ptát. Parta teď nemůže nikam jít a nemohu ani chodit z jednoho kafe na druhé, protože i tyhle podniky se mi zavřely. A své poslední měsíce mladistvého života neprožívám nějak úžasně, a ani nespoutaně. Kdepak, mým hlavním místem bytí se stal můj pokoj a jediné, co slyším, je zvuk písní, které se linou z počítače, když zavřu okno.

Změna tohohle všeho je ale v nedohlednu. Motá se z toho až hlava, jak rychle tahle zákeřná nemoc přišla a jak vůbec nechce odejít. Ta ohromná bestie se tu drží všemi prsty a je těžké ji odsud vyštípat. Ano, změnila mi plány, změnila plány všem. Příroda nám opět ukazuje, že je zbytečné dělat si plány, protože vždycky nám osud změni cestu.

Zakázala nám toho hodně, ale když se na to tak

podíváme a pořádně se zamyslíme, tak se dá na tuhle nemoc dívat i z jiného úhlu pohledu. Doma jsme naprosto sami, celý den jsme jen sami

se sebou. Najednou máme spoustu času, kdy se můžeme zabírat jen sami sebou. Můžeme konečně řešit své problémy, můžeme se zamyslet nad tím, co jsme doteď dělali špatně a přemýšlet, jakou změnu ve svém životě provedeme. Mohou to být malé změny, ale i velké. Člověk najednou může věci začít dělat jinak.

Třeba se to nezdá a nechce se tomu věřit a obzvláště teď každý jen nad tím krouží hlavou a mávne rukou, nic to nemění na pravdě: „V každém zlém a špatném se dá najít něco dobrého. Všude a ve všem se nachází kousek dobra, i když je to jen malé zrníčko podobné prachu.

Kateřina Stárková

Můj život v karanténě

Zakázané ovoce chutná nejlépe.... To mnozí z nás pocítili v posledních pár týdnech. Já sám na sobě pozoruji pravdivost tohoto prohlášení. Dříve jsem taky ven tolik nechodil. Ano, samozřejmě, nebyl jsem doma pořád bez kontaktu s venkovním světem, ale nechodil jsem do přírody a za přáteli tak často. Dříve jsem šel z domu tak jednou dvakrát týdně, jen si s někým třeba na Skate park popovídat nebo tak, ale nyní, když ven skoro nesmíme chodit, tak bych se nejraději šel třeba jen projít nebo si zaběhat každých 5 minut. Sice je zajímavé, že většina republiky je teď v karanténě, což jak si mnoho z nás povšimnulo je vlastně název pro náš životní styl. Z pokoje ven si vyjít jen pro to nejnужnější, a jinak? No samozřejmě Netflix, HBO, a hry... Toto jsem dělal už předtím, a teď jsem to nucen dělat také. A jmenuje se to karanténa.

František Opelt

Když klid je hluk

Je šílené, jak rychle se změnil život během jednoho roku. Když dívám se zpět na fotografie svého normálního života, připadá mi zvláštní, že ta daná osoba jsem stále já. Ztratila jsem pojem o čase, o identitě a smyslu života.

Jsou to už týdny od doby, kdy jsem promluvila s někým v reálném životě kromě své mamky. Strávila jsem každý den v malém bytě se vším, co potřebuju k přežití. Nejprve jsem si myslela, že budu mít konečně čas si splnit své sny, na které jsem doposud neměla čas. Avšak postupně jsem zjistila, že 24 hodin na den nestačí. Mám pocit, že plavu v nekonečném oceánu. Pokaždé, když otevřu oči, nic se nemění a mé dny pokračují stále stejně. Vše ubíhá pomalu a zároveň hodně rychle. Je to jako horská dráha. V jeden moment chci vše změnit, a být za vše vděčná. Jindy zase ležím pouze na jednom místě a mé tělo se stává součástí postele.

Přestože žiju ve svém komfortu, tak mám stále pocit, že žiju pouze ve snu. Chybí mi přátelé, příroda a vůbec spousta těch nejmenších okolností. Chybí mi možnost procházet každý den přírodou a pozorovat, jak nádherně se probouzí. Chybí mi možnost smát se s přáteli. Chybí mi i smích a řev malých dětí dovádějících na hřišti. Chybí mi motivace vstávat každé ráno. Přestože jsem v bezpečí doma, tak mi stále chybí kus mě samotné.

Avšak co mi nejvíce chybí, je rozptýlení od vlastních myšlenek. Denně je má mysl napadena úzkostí a vymyšlenými příběhy. Přichází to jak bouřka. Nejprve jsou černá mračna a ticho, ale když najednou bouře přijde, malý byt už není dostatečně bezpečný pro mou mysl i mé tělo. Každý den sleduji, jak počet nakažených vzrůstá a strach i úzkost mě svírají do náruče. Hřbitov se stává domovem pro víc a více duší. Lidé ztrácejí své milované a další také umírají s nevysovenými myšlenkami.

Dříve jsem se ptala sama sebe, kdy se vše vrátí zpět do normálu. Teď má jediná otázka zní: Opravdu se vše vrátí do normálu?
Lenka Duongová

To, co mně na karanténě nejvíc štve

Můžu vám dát jednoduchou jenom čtyř slovní (plus mínus) odpověď a ukončit to rovnou: „Je to na nic“. Ale neskončím, a hned vysvětlím proč.

1) I přes karanténu škola pořád existuje. A naštěstí učitelé taky pořád známkují úkoly. To by možná zase tak špatné nebylo, pokud by mi naše třídní, která vůbec s počítačem neumí, nevrátila jeden úkol 7x, a to jen proto, že neudělala něco, co v tom počítači měla udělat. No, a ono je toho ještě mnohem víc, takže mi vznikl problém s pochopením látky. Vypadá to, že celý zbytek svého života strávím až do konce přilepený k židli u stolu. Je to hrozně smutný a tragický příběh.

2) Další dvě věci, které mě hrozně štve, jsou roušky a zavřené provozovny holičů. Je pravda, že pořádně nevím, jak to s uzavřením a otevřením obchodů funguje,

protože mě unavuje poslouchat celý den dokola jen a jen o covid-19 a o karanténě, ale mám pocit, že holiči jsou pořád zavřeni a já si pomalu přes vlasy nevidím. Roušky jsou zase otravné hlavně proto, že když už se dostanu ven, tak se musím nejdřív udusit, nežli chytím nějakou chřipku. Mám pocit, že roušky mají takhle fungovat, ale je to děs.

No, a takhle to teď u mne jde den za dnem. Celý den sedím u počítače a horkem tu umírám (počítač se trochu přehřívá). Když už se dostanu ven z domu, tak umírám zase horkem kvůli roušce. Vážně už doufám, že tohle vše brzo skončí.

Ladislav Sudek

Jak si žiju v karanténě

Dnes bych vám něco málo chtěl povědět o tom, jak přežívám v karanténě. No, vcelku dobře. Než však započala tahle ta současná karanténa, byli jsem já a mí kamarádi na lyžařském výcviku. Na něm jsme se dozvěděli, že se budou zavírat školy. Proto jsme s kamarády vymysleli, že založíme společnou skupinu na massangeru, kde si budeme navzájem pomáhat.

Co se týče mě a školy, je to zlé, jelikož se nemohu pořádně naučit nic nového. Nějak to sice jde, ale není to takové, jako ve škole. Ale jsem hodně rád, že učitelé nám zasílají materiály na učení. Je velice příjemné, že někteří učitelé nás zkontaktují a pomáhají nám v samostudiu.

A co já a nuda? Poslední dobou mi začaly docházet nápady. Nuda se začala projevovat – a upřímně už bych opravdu moc chtěl, aby karanténa skončila.

Jelikož byly velikonoce, tak u mě probíhalo tak, že jsem sladkosti hledal po bytě. Byla to sranda, ale nic se nevyrovná klasickému chození s pomlázkou.

V době karantény také hraji na hudební nástroje

a nahrávám videa, která pak posílám panu učiteli na hudební nástroj.

Doufám, že vše dopadne dobře a brzy se konečně zase sejdeme u klávesnic na psaní dalších článků.

Marek Stolarik

Můj život v karanténě

Všichni moji kamarádi, ale i moje rodina, si stěžují, jak moc jim karanténa vadí. Mně, jelikož jsem introvert, to vůbec nevadí. Kromě toho, že nechodím do školy, ale učím se přes internet, se pro mě nic nezměnilo. Nejprve jsem si na školu on-line nemohla zvyknout, bylo to zvláštní. Nikdy se to ještě nestalo. Je to pravda, že to má své pro a proti. Nepochopím-li novou látku, těžko mi to někdo vysvětlí. Jedna věc, která mi vadí je, že mi připadá, že máme více úkolů.

Musím uznat, že prvních pár dní karantény jsem byla velmi líná. Nechtělo se mi nic dělat, jenom spát a koukat se na seriály. Kdo by to řekl, že mně to po pár dnech omrzí. Vždycky jsem se přála celé dny nic nedělat a jenom relaxovat. Nudila jsem se, nevěděla jsem, co mám dělat a tak jsem si začala uklízet pokoj. Rodiče, ale i já jsme byli v šoku, uklízení je totiž poslední věc, kterou bych dělala.

Jak jsem předtím zmiňovala, jsem introvert. Nejraději trávím čas ve svém vymyšleném světě, kde si můžu dělat co chci. Abych řekla pravdu, kamarádi mi moc nechybí, jsem spíš ráda, že je nevidím a mohu trávit čas se svojí rodinou. Když nechci být ani se svojí rodinou, zavřu se do pokoje a dělám si své věci. Neboť mám teď hodně času, vracím se ke hře na klavír. Zapomenu na všechny své problémy a soustředím se pouze na to, co právě dělám.

Už je to něco málo přes měsíc, co jsem takhle doma. Samozřejmě jsem byla několikrát venku, neboť být neustále zavřená doma není zdravé. Doufám, že se to, co nejdříve zlepší a aby se vrátil život zpět do normálu. Nebude to jako dřív, něco málo se změní, ale ne všechno.

Liliana Bui

O osamělosti

Jako 17letá dívka jsem byla vždy zvyklá být každý den s lidmi nebo kolem nich. Od té chvíle, co nastala tato krizová situace, všichni jsme se od sebe museli oddálit a spousta věcí se změnila. Ze začátku bylo opravdu těžké se vyrovnat s tím, že každý z nás bude muset být v karanténě minimálně dva měsíce, ale později to mělo i své světlé stránky. Začala jsem totiž přemýšlet nad tím, jestli by mi ta izolace mohla i nějakým způsobem prospět. Nikdy jsem totiž neměla tolik času na sebe a nikdy jsem se necítila tak sama.

Osamělost je subjektivní pocit jednotlivce, který postrádá požadovanou náklonnost, blízkost a sociální

interakci s ostatními. Tento pocit způsobuje, že se lidé cítí osamělí, prázdní a nechtění. Nejzajímavější je, že někteří lidé jsou sociálně izolovaní a přitom nejsou osamělí.

Pocit samoty může být velmi nebezpečný. Zanechává nás zranitelnější. Dětem a mladým dospělým může být obtížnější pochopit jejich pocity a získat odpovídající podporu, čímž se zvyšuje šance na jejich izolování. Prožíváme epidemii osamělosti. Měli bychom jasně pochopit, že někdo může během svého života snášet epizody osamělosti. Může to však být nezdavé a škodlivé pro dotyčnou osobu.

Osamělost je strach z toho, že jste sám a že nikoho nemáte. Je to pocit, že něco chybí. Je to propast mezi tím, co od života očekáváme a realitou. Mohli byste být osamělí, protože doháníte lidi, kteří vás nezvedají a neulehčí vám život. Je také zajímavé, že osamělí lidé mají tendenci hodnotit své sociální interakce negativněji a vytvářejí si horší dojmy o lidech, s nimiž se setkávají.

Strach z osamělosti lze určitě překonat. Kontakt s lidmi může být užitečným prvním krokem k tomu, abyste se cítili méně osamělí. Je velmi důležité navázat spojení s lidmi se sdílenými zkušenostmi, hodnotami nebo zájmy. Můžete také využít skupiny partnerské podpory, kde můžete sdílet své pocity a zkušenosti s těmi, kdo si prošli podobnými věcmi.

Je nezbytné se naučit trávit čas sami se sebou. Neměli byste to považovat za osud horší než smrt. Je vždy dobré být čas od času osamělý, abyste se odvrátili od potřeby rozptýlení se a čerpání energie od jiných lidí. Nejdůležitější věcí na zapamatování takových situací je, že nemusíte řešit osamělost sami.

Tak to je moje zkušenost s karanténou.

Pavína Nguyen

V jakém světě si přeji žít?

Nikdy nebudeme žít ve světě, který bude podle našich představ. Musíme se spokojit s tím, co máme. Jsem ráda za to, že žiju v době, ve které mohu vyjadřovat svůj osobní názor, a nikdo mě nebude pronásledovat. Je tu mnoho výhod. Mohu cestovat a studovat v zahraničí. Když mi něco doma dojde, půjdu do obchodu, koupím si to a nemusím na nic čekat. Jediná věc, která mě v dnešní době štve je, že komunikujeme spolu přes sociální sítě, než abychom si spolu vyšli ven a normálně se spolu bavili. Jsme raději doma, ležíme v posteli a koukáme se na nějaký film. Jsme zahledění do sebe, a to, co je nejhorší, soudíme lidi podle jejich vzhledu. Hodnotu má v očích mnoha lidí jen ten, kdo nosí oblečení od nějaké celosvětově známé značky. Už si ani navzájem nepomáháme. Když vidíme někoho trpět, tak místo abychom mu nějak pomohli, pouze se na něho díváme a smějeme se mu.

Samozřejmě tohle se neděje vždycky. Naštěstí se stále najdou lidé, kteří vám pomohou. Ale teď se spolu zamysleme nad jedním příběhem.

Příběh jednoho kluka

Celý svůj dosavadní život jsem nenáviděl a nenávidím školu. Ne kvůli tomu, že mě nebavilo se učit, ale proto, že každý den před vstupem do školy čekala na mě parta hnusných lidí, kteří mi dělali velmi nemilé věci. Chodím na školu, kde jsem jediný jiné národnosti. Utahují si ze mě, posmívají se, říkají mi, že mezi ně nepatřím. Proč řeší moji rasu, když už je sakra 21. století!!

Kromě toho, že jsem jiné národnosti, mám i jinou sexuální orientaci. Bylo nás tady několik, ale vyhrožovali jim smrtí, a tak raději přestoupili na jinou školu. Proč jsem také neodešel? Nejbližší škola je vzdálená 70 km. Není to tak daleko, ale já chci být v blízkosti své rodiny. Každý den po škole navíc chodím za rodiči do restaurace pomáhat jim.

Jsem na této škole už posledním rokem. Došel jsem tak daleko, cíl je blízko a nechci to kvůli zlým lidem vzdát. Doufám, že se dostanu na svoji vysněnou univerzitu, která se nachází na druhém konci zeměkoule. Díkybohu, že mám ještě mladšího sourozence, který je mi velmi nápomocný.

Dost o mé rodině. Nedávno jsem se seznámil přes internet s jedním klukem. Jmenuje se Gabriel a velice dobře si rozumíme. Nemusel jsem před ním tajit, že jsem gay, neboť on je taky. Poradil mi, abych všechny kolem sebe ignoroval. Vždycky, když vidím tu skupinku, jak jdou naproti mě, otočím se, a co nejrychleji odcházím, aby mě nezahlédli. Jeden celý týden mi neubližovali. Samozřejmě mi to přišlo zvláštní, ale nechal jsem to být.

Ten krásný týden bez šikany uběhl jako voda. Přál jsem si, aby to tak zůstalo, ale opak se stal pravdou. Jakmile jsem po týdnu vstoupil do budovy školy, všichni se mi smáli. Rozhlédl jsem se kolem sebe, a na každé skřínce v šatně vidím něco přilepeného. Přistoupil jsem blíže a došlo mi, že je to překopírovaný můj rozhovor s Gabrielem. Nabourali se mi do počítače!!! Tak proto mi nic nedělali minulý týden. Neměli čas. Vytiskli vše, od začátku našeho rozhovoru až do konce. Slyším za zády velmi uráž-

livé nářky na mou osobu i mého přítele, které vycházejí z úst ostatních studentů. Necítím se už vůbec bezpečně. Říká se, že chlap nebrečí, ale já jsem si nemohl pomoci. Už jsem nedokázal udržet všechny ty pocity v sobě. Vyběhl jsem ze školy a zamířil do parku. Je to pro mě velice důležité místo, chodím sem vždy, když se chci pročistit hlavu. Je tu klid, můžu se tu uvolnit. Zajímalo by mě, jak to provedli. Vylezu na strom, který má nejvíce listů, aby mě nikdo neviděl, až budu brečet. Nevím, jak jsem tam seděl dlouho. Když jsem se podíval na oblohu, hvězdy jasně zářily. Kouknu se na mobil a vidím, že mám 20 nepřijatých hovorů a 139 nepřečtených zpráv. Všechny byly od mého otce. Určitě se něco přihodilo. Rozhodl jsem se, že co nejrychlejším tempem poběžím domů.

Otevřu dveře do bytu a vidím, jak můj otec a moje mladší sestra sedí vedle sebe na gauči. S úlekem si všimnu, že oba mají červené oči. Vypadá to, že plakali.

Já: „Co se to tady děje? Proč máte tak červené oči?“

Táta: „Právě nám zavolala policie. Oznámili nám, že se mamce stala autonehoda a...“ Hlas se mu zlomil a umkl.

Sestra viděla, že tu větu nedokáže říct a tak ji dopoví místo něho: „Nepřežila! Mamka nepřežila autonehodu.“

Padl jsem na zem. V hlavě mám tmu, hrozná bolest mi trhá vnitřnosti. Začal jsem říčet, bouchat do všeho kolem sebe. Pak se postavím a jako šílenec rozbívám všechny vystavené fotografie, na kterých je mamka. Nikdo mě nedokáže zastavit. Vybíhám z domu, do noci. Běžím tam, kam mě nohy nesou. Letím jako o závod, a tak po chvíli začnu lapat po dechu. Zastavuji se. Rozhlížím se kolem sebe. Nepoznávám to tady. Vůbec netuším, kde jsem. Nikdy jsem v této části města nebyl, a to tu žiju už 16 let.

Najednou si uvědomím, že za mnou někdo stojí. Cítím horký dech za krkem. Otočím se a vidím kluka, který vypadá, že je asi tak stejně starý jako já.

Kluk: „Co tady pohledáváš? Toto je mé území. Nedal jsem ti svolení, že sem můžeš vstoupit.“

Já: „Omlouvám se, nevěděl jsem to. Nemám vůbec tušení, jak jsem se sem vůbec dostal. Hned odejdu.“

Otočím se a pomalými krůčky odcházím. Koukám přitom na zem. Nedávám pozor na cestu, a najednou do někoho narazím.

Já: „Pardon.“

Zvednu hlavu. Zase ten kluk. Nevidím mu pořádně do obličeje, taky má přes hlavu přetaženou kapuci.

Kluk: „Proč vypadáš tak sklesle? Co se ti přihodilo?“ V jeho hlase zněl zájem a soucit.

Jeho tvář zastíněná kapucí mi připadá neznámá, ale teď mi najednou ten hlas přijde nějak povědomý. Někdo, koho jsem už určitě slyšel. Něco mi v hlavě říkalo, že tomu člověku mohu věřit. Proto jsem ani na chvíli nezaváhal a začal mu vyprávět, co se mi stalo

„Dneska je ten nejhorší den v mém životě. Začalo to už ráno. Půjdu do školy a vidím, jak mi spolužá-

ci rozvěsili po škole vytištěnou konverzaci mezi mnou a mým blízkým přítelem, a taky fotky, které jsme si posílali. Všichni si mi teď kvůli posmívají. A večer, když jsem přišel domů, tak se dozvím, že mi zemřela maminka. Co se ještě horšího může stát?"

Oči se mi znovu zalijí slzami, které nechávám volně téci po tváři. Ani jsem si v tom okamžiku své bolesti nevšiml, že mě někdo objímá.

Kluk: „Jak se vlastně jmenuješ?"

Já: „Není to moc přitažlivé jméno. Jmenuji se Abaddon. A jak ty?"

Kluk: „Gabriel!"

Gabriel??? Počkat, tak to je ten Gabriel, kterého znám? Můj internetový přítel??? Je to vžně on? To není možný, to musí být jenom shoda jmen. Gabriel není žádné neobvyklé jméno.

Kluk se trochu pousmál: „Nad čím přemýšlíš?"

Já: „Znám člověka, který se jmenuje stejně jako ty, připomínáš mi ho. I hlas máte podobný. Můžeš si prosím sundat kapucí, abych se ti podíval do obličeje?"

Kluk se znovu usměje a pomalu stahuje kapuci. Pozorně se dívám. Je to on! Jsem v šoku.

Gabriel: „Ahoj, Abaddone. Jsem to já. Čekal jsem, kdy mě konečně poznáš. Už jsem se bál, že jsi na mě zapomněl."

Nechtělo se mi jít domů, a tak jsme se rozhodli, že půjdeme k rozhledně. Vylévám Gabrielovi své žalem zničené srdíčko. Gabriel se stává mou vrbou, pozorně posloihcá, občas mě obejmě. Je nám spolu tak dobře, že jsme si nevšimli, že začalo svítat. Prochodili jsme celou noc. Nechci se s ním rozloučit, ale musím, neboť vím, že má své povinnosti. A take já musím zpátky za svou rodinou. Mám lepší náladu, tak jsem se rozhodl, že půjdu pěšky. "

Už z dálky vidím, že jsou dveře od našeho domu otevřené dokořán. Co se to zase k čertu děje? Zrychlují své tempo. Čím více se přibližují k domu, tím se víc obávám, toho, čeho se stanu svědkem. Vstoupím do domu a vidím, jak táta se sestrou sedí na gauči. Stejně jako tomu bylo večer. Změnilo se jen to, že sestra dezinfikuje tátovi krvácející ránu na ruce. Běžím k nim.

Já: „Tati, co se ti stalo?!!? Proč tak krvácíš? Nemám tě vzít do nemocnice??"

Táta: „Ne ne, nic mi není. Jdi teď do svého pokoje. Zabal si své věci, zítra se odtud odstěhujeme pryč. Nestací, že nás postihla tak hrozná tragédie. Ale už tady pro nás není bezpečno."

Já: „Kam se ale stěhujeme? Co se to děje? Proč tu není bezpečno?"

Táta: „Moc se ptáš. Řeknu ti to, až přijde správný čas. Teď ale hybaj do pokoje a začni balit."

Nechtělo se mi. Mám s domem spojeno plno vzpomínek, jak špatných, tak i těch dobrých. A taky tu s námi ještě nedávno byla moje máma, která mi teď chybí. Co se to vlastně stalo? Proč musíme tak trpět???

Rozhodl jsem se napsat nejprve Gabrielovi, abych se s ním rozloučil. Napsat mu, že se už asi nevidíme. Byl z toho taky smutný.

Mám sbaleno a jdu si ještě lehnout. Potřebuji si vše srovnat v hlavě. Na chvilku, Přemáhá mne spánek, ale bráním se mu. Musíme jít. Vůbec se mi nechťelo vstá-

vat, nechci se rozloučit s tímto domem, s městem, kde jsem strávil celý svůj dosavadní život.

Naložíme své osobní věci a táta sedá za volant. Cesta autem je velmi tichá, protože jsme všichni plni bolesti ze smrti matky a také hodně unavení. Po 7 hodinové jízdě jsme konečně dojeleli do naší cílové stanice. Před námi stojí obrovský dům, který má i zahradu. Nácházíme se tak daleko od civilizace. Nejbližší supermarket je 2 kilometry odsud, taky další domy jsou vzdálené. Kolem jsou jen lesy a pole. Ještě díky bohu, že máme auto. A taky řidiče, kterého otec najal, aby nás vozil všude, kam bude potřeba, když on bude v práci. Jmenuje se Evžen.

Uběhlo několik týdnů. Sám ani nevím jak, všechno mi splývá. Mamčin pohřeb. Pak změna školy. Noví spolužáci, nové dojmy. S Gabrielem jsme si jen psali.

Nakonec jsem ale změny nelitoval, V nové škole jsem našel mnoho skvělých lidí. Pomalu jsme si zvykli na nový dům i nové prostředí. Začali jsme zase normálně jako rodina žít. Má bolest se tišila

Dneska jsem se rozhodl, že půjdu do knihovny a dodělám si své projekty. Když jsem skončil, už na mě venku čekal Evžen, náš řidič. Přijeli jsme k domu, Vystoupím z auta, ale dům je nějak podezřele tichý. Přitom už je sedm večer, a v tuto dobu jsme už všichni doma. Chtěl jsem se zeptat Evžena, ale ten už stál za mými zády ... a v ruce držel pistoli.

Evžen: „Mazej do sklepa."

Neopovážil jsem se promluvit. Sestupuji do sklepa, a vidím tam tátu a sestru. Jsou přivázáni lanem k sloupu.

Evžen: „Tvoje mamka nezemřela náhodou. Naplánovali jsme to. Vyhržovali jsme tvému otci, že pokud nám nevrátí zpátky 3 miliony, tak ztratí své nejmilější. Napřed musela zemřít jeho žena, tvá máma. Teď vy dva jste jediní, koho ještě na světě má. Doopravdy jste si mysleli, že když se odstěhujete, tak vás nenajdeme? Teď mluvím k vám, pane“, řekl Evžen zlověstně a obrátil se na otce. „Dávám vám na výběr. Buď mi ty prachy dáte, nebo vás tady na místě zabiju před vašimi dětmi!!!“

Táta: „Já už nemám tolik peněz!! Prosím, dejte mi poslední šanci. Prosím, já vás opravdu prosím.“

Evžen: „Tak to nemám na vybranou. Sám chápete, že vás musím zabít.“

Zarval jsem: „To vám nedovolím!!! Raději ubližte mně.“

Evžen: „Když si to přeješ. Přání se mají plnit.“ Natáhl pistoli a zamířil.

Najednou se ozval ze dveří další výkřik: „NEEEEEEEEEEEEEEE!!!!!!“

Gabriel!! Kde se tu vzal??? Co tady dělá? Jak se sem dostal?

Než jsem si mohl něco uvědomit, leží na zemi celý od krve. Slyším, jak venku houkají sirény. Policie. Gabriel ji stačil přivolat.

Evžen chtěl utéct, ale nestihl to... *Liliana Bui.*

S čím si hráli rodiče a s čím moje generace

Nevím, jak to bylo v dřívějších dobách s hračkami, a vlastně si vůbec neumím některé staré hry představit. Slyšel jsem pouze pár zajímavých věcí od rodičů, o tom, s čím si hráli oni když jim bylo tolik, jako mně nebo byli ještě úplně malí. Například hodně povídají o Yoyo. To byla hračka, se kterou si asi hrály děti tenkrát na celém světě, a hrály si s ní i ve Vietnamu. To byla podle rodičů jedna z nejpobulárnějších hraček. Nebyla vyrobená z plastových materiálů, ale ze dřeva. Mezi dětmi patřil k oblíbeným taky „panák“, který si venku hrály nejen holky, ale stejně tak i kluci. Holky, ty si hrály s panenkami, asi taky jako všude na světě, a kluci zase rádi hráli fotbal na louce.

V dětství to bylo pro u mě podobné. Byl jsem velice hyperaktivní, nejraději ze všeho jsem běhal a skákal jsem přes různé překážky a přelézal a prolézal všechno možné. Taky jsem si kopal s kamarády s míčem. Zkráceně, to jsem ještě neměl přístup k internetu.

V dnešní době jsou fenoménem hry. Nejsou to jen takové ty běžné hry. Staří a starší lidé by si mysleli, že mluvíme například o karetních hrách nebo deskových hrách. Jenže já myslím online počítačové hry, které dnes zná a ovládá každé malé dítě. Určitě jsme všichni tyto věci měli někdy v rukách a mohli jsme si je vyzkoušet.

Ve svém ještě krátkém životě jsem vlastnil velké množství hraček, se všemi jsem dobře zacházel, uměl jsem je používat a mám je dosud schované ve svém pokoji, v šuplíku.

Mezi moje první hračky patřila Rubikova kostka. Absolutně už netuším od koho, proč a kdy jsem tuhle zajímavou hračku dostal. Pro mě to v té době představovalo velkou záhadu, která mě přitahovala. Až asi za měsíc, kdy jsem s ní zápasil a všelijak s ní kroutil, jsem zjistil, že se s jednotlivými kostičkami dá pohybovat. Ještě větší problém

mi dělalo pochopit, co vlastně je jejím účelem. Dnes už to pro mě není nic složitého, stačilo se pouze naučit a pochopit mnoho algoritmů. Když jsem ji poprvé úplně sám složil, chtěl jsem se neustále zlepšovat, bohužel ale časem mě tato aktivita omrzela, a zase jsem se věnoval více pohybu a různým sportům s kamarády.

Když mi bylo asi tak 9 nebo 10 let, začal jsem dostávat hračky typu puzzle a různé stavebnice. To už ale vlastně pro mě nebyly žádné hračky, ale dárky, jelikož už bych se dost styděl někomu říkat, že si ještě v deseti letech hraju s hračkami.

V současnosti hry na počítači nebo na mobilu jsou pro mě stejně jako pro všechny moje kamarády dost nepostradatelné věci. Hry však hraju pouze v případech nouze, to je když nemůžu ven nebo tehdy, když nemám žádné povinnosti. Například, když mám nějaké učení nebo musím s něčím pomoci doma. Dnes se sportu a učení věnuju tak půl na půl, jelikož jsem dost ctižádnostivý a musím ve všem být v něčem aspoň trochu výjimečný.

Podle mého názoru je dnešní mladá generace strašně závislá na internetu a děti by měly dostávat elektroniku do rukou až ve starším věku. Ideálním způsobem, jak odtrhnout děti od mobilu a počítače a nechat je bavit se s opravdovými živými lidmi v okolí, nikoliv jen doma přes telefon, je poslat je ven a nechat je, aby sportovaly.

Kdybych měl porovnat, která věc je pro mě u her dobrá a která negativní, tak je to pro mě asi tak nastejno. Hry dokážou zabavit, rozvíjí i postřeh, logické přemýšlení, strategii a tak podobně. Na druhé straně hry, ve kterých je klíčem hodina hraní, způsobují větší stresy v sociální oblasti a zhoršují spánek i zrak. Proto není dobré je hrát pořád.

Neznamená to, že bych neměl rád hry, protože jsou prokleté. Hry a hraní s hračkami nás osamostatňují a připravují pro život a proto si myslím, že jsou potřebné k našemu životu. To nejdůležitější ale je pohyb, který nám dodává energii a nesmíme ho nikdy zanedbat.

Honza Nguyen

Střet světa

Nejsilnější zážitek mého života

Zážitek na celý život...?

Kdysi před dávnými časy... Tolikrát už den pohasl. Tolik dní už uplynulo, tolik prázdných nocí je pryč, a přesto to ve mně stále zůstává. Síla zvenčí byla tak silná, pronikla mnou a celou mě pohltila. Byla tak těžká. Nechtěla mě pustit, pevně mě držela. Když jsem se ale podívala, kdo mě to drží, nikoho jsem neviděla. Dlouho jsem nedokázala nikoho rozpoznat. Tolik dní mezitím uplynulo, tolik prázdných nocí bylo pryč, až jsem jednou v tom poznala sama sebe. Začalo to, když jsem poprvé nazula taneční střevíčky, a pak se týden co týden oblékala do krásných šatů. Někoho jsem tam tenkrát potkala a ocitla se s ním jako Popelka v pohádce. Na chvíli jsem žila v jiném světě, kdy jsem stejně jako Popelka stoupala ve skleněných střevíčkách elegantně krok po kroku po dlouhém schodišti vstříc svému štěstí.

Stačil jeden pohled, stačil jediný úsměv, stačilo pouhých pár slov- a z obyčejného tanečního postoje, který bývá často tak křečovitý, se stal postoj uvolněný. Tóny hudby protkaly sál. Jako Popelka jsem jím ladně proploovala. Najednou kolem nebylo ani živáčka. Byla jsem tam jen já a Princ. Jenže čas je vždycky přítomen a dvanáctá hodina vždy odbije. Také mně odbila. Skončil tanec, ztichla hudba. Pocity, které mi zůstaly, do mě hluboko zasekly drápy. Mé představy mi jindy dělaly tu nejlepší společnost. Díky nim jsem viděla vše kolem sebe v hezčím světle. Ovlivňovaly vše, co jsem dělala. V mé obrazotvornosti byla má síla. Teď se ale představy proměnily na pochybnosti. A ty mi život neulehčovaly. Stačil jeden člověk, jeden tanec - a moje mysl začala brojit proti mně.

Jediný tanec způsobil, že se mé dívčí touhy a sny postupně stávaly nereálnými, tak až hloupě růžově naivními. Pohádkám se nedá věřit dlouho. Pokaždé totiž, když jsem později onoho Prince potkávala, poznávala jsem, jakou pohádku jsem si o něm vysnila. Chvíli trvalo, než mi došlo, že on žádným princem není. Nebyl ani mým osudem. Já si přesto dál uvězněná ve spržení svých zkreslených přání přála, aby to všechno bylo jiné. Mé představy se staly mými nepřáteli a sny, do kterých jsem se jindy utíkala, abych se v nich ukryla před světem, protože mi vždycky dokázaly pomoci, byly naráz pryč. Zmizely na hodně dlouho.

Myšlenky „Co by, kdyby...“ mě pronásledovaly celý rok. Je to šílené, že jeden člověk a tanec s ním dokázali tak prudce zasáhnout můj život. Stála jsem dlouho na rozcestí. Byla jsem sice už někdo jiný, ale zároveň jsem pořád viděla před sebou to mé staré já. Nedokázala jsem se vyznat, která z nás je ta pravá a jaká cesta je nejlepší. Nedokázala jsem se rozhodnout, co vlastně chci. Nebylo ale nikdo, kdo by rozhodl za mě, nebyl nikdo, kdo by mi pomohl.

Dávno je už tenhle čas pryč. Pomohl mi v tom paradoxně sen, ve který jsem vždycky věřila. Sen, který se mi zdál, byl tak živý. Pomohl mi ztišit zmatek

v myšlenkách a splašených emocích, a já najednou pochopila. Už jsem konečně mohla opustit tu starou „já“ na rozcestí a vydat se sama vpřed. „Já“ totiž už byla někdo jiný. Už nejsem tak zmatená, už vím, co chci. Možná ten pohádkový tanec nebyl tak sladký, jak se mi zdálo, a přinesl mi jen smutek. Ale přes to všechno mi zbyla překrásná vzpomínka na ten zážitek. Tančit s Princem bylo nadpozemské. Zažila jsem pocit, který tak často člověk za život neprožije, a třeba nevím, jestli si ten tanec nebo samotného Prince budu pamatovat do konce života, určitě nezapomenu to, co mi to dalo. Pochopila jsem sama sebe a už svět nebudu vidět tak různově. Hlavně budu pánem svých představ a nenechám se jimi bezmezně ovládat.

Kateřina Stárková

Důležitý okamžik v mém životě

Já nevím, jestli tohle není proti pravidlům, ale já mám zatím dva můj život měnící zážitky. První je možná ten nejdůležitější, jenže se přihodil i mnoha jiným v této soutěži (také se ale o něm ale zmíním dál), takže jsem si vybral ještě jeden, originálnější. Takže já už začnu..... Už to bude..... Ještě chvíli..... Dobře, už jsem připraven.

Ten první, hlavní a nejdůležitější okamžik je, že jsem se vůbec narodil. No, a ten druhý, který není asi tak originální, jak si myslím, je moje první vraž... pardon, o tom nesmím mluvit. Takže správně, druhým momentem je můj nástup na gymnázium Cheb. Podle zadání soutěže můžu popsat zážitek, jak pozitivní, tak i negativní. Tak tento okamžik zahrnuje obojí.

Můj přechod na gymnázium mě sice zachránil před peklem, které jsem zažíval na vesnické škole, jenže mám 4x více úkolů a 69x více testů. Spolužáci, jak se časem ukázalo, taky zase tak jiní nejsou. O něco inteligentnější možná jsou, ale jinak jsou většinou stejně oškliví, jako ti dřívější. Tím samozřejmě nemyslím, jak vypadají, ale jak se chovají. Abych to upřesnil. To, že mi nejde sport a ani mě sportování moc nebaví, taky hraje na gymplu velkou roli. A to prosím na škole, která by měla být zaměřena hlavně na vědomosti. Už mi vůbec nepomáhá taktika, kterou jsem používal dřív, a to ta, že jsem pošklebovače odbýval humorem a ironií. Nic z toho už nefunguje, skoro všichni ve třídě mě nesnášejí, a já vlastně nevím proč. Alespoň, ale že už jsem se je naučil ignorovat. Pravděpodobně jsem si ale kvůli tomu vytvořil mírnou paranoiu a jsem pod neustálým tlakem. To jsou problémy, které určitě nikdy nebudou mými problémy v budoucnosti.

No, tak tohle je nejdůležitější okamžik v mém životě. Poznání, že se věci zase tak moc nemění. Já jsem ten typ člověka, který sice rád jezdí na dovolené s rodinou, i když přítom ví, že je to taková konzerva, že i normální kovová konzerva se stydí. Snažím se však měnit svůj život co nejméně, jenom abych něco ještě víc nezkažil.

Ladislav Sudek

Poznání, které ovlivnilo můj život

Každý z nás jistě zažil okamžik, který zanechal obrovský vliv na jeho činy a myšlenky a který změnil nejen nás, ale ovlivnil i celý náš další život. Tím zážitkem může být cokoli, mohlo se to stát kdekoli a s kýmkoli. Nemuseli jsme to vůbec očekávat nebo naopak jsme věděli, že jsme předurčení tomu čelit, že je to osud, kterému nelze uniknout. Nikdo jiný než my neví, čím vším jsme si prošli, a proto si my sami musíme říct, co je našim nejsilnějším zážitkem, kdy jsme cítili, že jsme silnější, mocnější a schopnější více, než jsme si mysleli.

Život je totiž zážitek sám o sobě. Říká se, že když člověk umírá, všechny události z jeho života se mu promítají před očima. O to samé se právě teď pokouším. Nejsem na tomto světě sice dlouho, protože mi je teprve 16 let, pouhá pětina průměrné délky života, a nevím, jak dlouho budu ještě žít. Také vím, že stále jsem toho mnoho nezažila, a ještě mnohé teprve přijde. Přesto si od svého nejranější období dobře pamatuju chvíle, kdy jsem se cítila šťastně nebo kdy jsem byla smutná, kdy jsem měla chuť zapálit celý svět, kdy jsem se chtěla stranit všech, a hlavně, kdy se děly ty největší změny mého života.

Své krásné dětství jsem strávila u babičky ve Vietnamu, kdy jsem se ze všeho nejraději dívala na hvězdy na noční obloze a snila. Když jsem se ale vrátila do Čech, musela jsem splnit očekávání svých rodičů. Jelikož nepocházíme odtud, mnoho lidí na nás shlíží s despektem a stále nás diskriminují. Já byla jediná naděje rodičů. Žádný táta ani mamka totiž nechtějí, aby se ostatní chovali k jejich dítěti špatně, a proto mi říkali, abych byla lepší než všichni ostatní. Učili mne, že není důležité, odkud pocházím, ale hlavně, abych byla dobrým člověkem, velmi uznávaným společností. Toto je jejich sen a já ho mám jako svou povinnost splnit. Platili mi různá doučování, jenom abych měla více znalostí, než kdokoli jiný. Chodila jsem na všelijaké kroužky, od tance, přes kreslení až po hraní na hudební nástroje. Musela jsem být ve všem perfektní. Čím starší jsem byla, tím mi přibývalo povinností. Ztrácela jsem sama sebe. Už jsem skoro neznala svoje vlastní jméno, a ostatní mě jím neoslovovali. Výborná studentka; perfektní dcera; úžasná starší sestra; nadaná výtvarnice, a už nevím, jak dále mě nazývali. Nebyla to ale má jména. Byly to povinnosti, kterou jsem musela plnit, abych v budoucnosti nemusela žít ten samý život jako moji rodiče.

„Jak sebe sama vnímáš?“

Jsem perfektní, dokonalá; můj prospěch je výborný; diplomů a úspěchů mám plnou skříň; spolužáci mi závidí; přátelé rodičů mě chválí; rodiče jsou na mě pyšní; není ve

mně žádná chyba; nikdo se mi nevysmívá; všichni mě mají rádi a ti, kteří mě pomlouvají, mi závidí... Ne-snáším sebe; co je ještě můj sen; proč tohle vše dělám; kdo jsem... ?

Kdo jsem? Měla jsem na výběr tolik možností, jak odpovědět, ale nedokázala jsem to, protože jsem nevěděla, kým doopravdy jsem.

Chvíle, která mi otevřela oči a ve které mi srdce znovu začalo bušit a znovu naplno rozvádět krev do všech žil v těle, byla, když jsem si uvědomila, kým skutečně jsem. Kým doopravdy chci být. Měla jsem pocit, že každá minuta, každá sekunda počínaje touto chvílí, je tím momentem, kdy jsem tím nejlepším, čím dokážu být. Totiž sama sebou!!

A to, že stále dýchám, stále se usmívám a vím, kdo jsem, znamená, že dokážu být ještě lepší, než teď, v této chvíli, jsem. Protože jsem už překonala tu představu „perfektní sebe samu“. Ten okamžik mi změnil život. Pochopila jsem, že DOKONALOST znamená být stoprocentně dokonalý ve všem, co dělám. Znamená to také, že už vím, že moje nedostatky a vady jsou rovněž tím, co mě zdokonaluje a dodávají energii mému životu. Právě ony nahrazují a představují ty nejkrásnější a nejzářivější hvězdy v souhvězdí mého života.

Mika Le

Radikální změna

Nežiju na tomto světě moc dlouho, ale musím říct, že se mi už mnoho věcí přihodilo. Ale jen jeden určitý moment mi změnil život. Jestli k lepšímu nebo k horšímu, to posuďte sami.

Od malička mi lidé říkali, že mám štěstí, jak se o mě mamka skvěle stará. Vždycky pro mě chtěla to nejlepší. Ano, byla jsem rozmazlená. Cokoliv jsem chtěla, dostala jsem. Nechtěla jsem něco udělat, udělala to mamka za mě. Jednoho dne se však stalo něco hrozného. Moje mamka šla večer nakupovat, a když vycházela z obchodu, spadla. Moc jí po tom pádu bolela záda. Myslela si, že tam bude mít jenom modřinu a že to přejde. Došla domů, byla unavená a hned si šla lehnout. Po dvaceti minutách chtěla vstát, ale nepodařilo se jí to. Řekla nám, že jí záda bolí víc a víc a nedokáže to už vydržet. Se starší sestrou jsme se rozhodly, že musíme do nemocnice. Bylo už pozdě večer, proto jsem musela zůstat doma, jela s ní sestra. Uběhly dvě hodiny, a sestra s mamkou se stále nevracely. Volala jsem tátovi, který byl ještě v práci, a ten mi řekl, že mám být klidná, mám jít spát, že se máma už co nejdříve vrátí. Ráno jsem vstala, ale mamka nikde. Zeptala jsem se sestry, a ta jen řekla, že mamka musí zůstat v nemocnici, ale nic vážného to není. To jsem ještě nevěděla, že mi lhala. Po pár dnech mi přišlo podezřelé, že je mamka pořád pryč. Zatláčila jsem na sestru, a

ta přiznala, že mamku odvezou do Plzně, kde jí budou operovat. Ihned jsem chtěla maminku vidět. Doktoři nám řekli, že měla velké štěstí. Stačilo málo a mohla si poškodit také míchu. To by znamenalo ztrátu pohyblivosti nohou a skončila by na vozíčku. A mohlo se stát i něco mnohem horšího.

Operace naštěstí proběhla hladce, nebyly žádné komplikace. Pár dní po operaci jsme s tatškou a sestrou maminku navštívili. Vešla jsem do jejího pokoje. Ležela na lůžku a vypadala tak bezmocně. Vyprávěla jsem jí o všem, co se mi přihodilo během doby, když nebyla po mém boku. Vyprávěla jsem, jak se mi nedařilo ve škole, protože jsem se o ni moc bála. Večer jsem nedokázala usnout, protože jsem neustále přemýšlela, proč se to musela stát zrovna jí. Dny a týdny ubíhaly, moje známky se začaly zase zlepšovat, už jsem nebyla zavřená jenom ve svém pokoji. Každý den jsem si volala s mamkou aspoň deset minut. Po měsíci ji konečně propustili, Nikdo mi neřekl, kdy přesně bude doma, protože mě chtěli překvapit. Přišla jsem ze školy celá vyčerpaná. Lehla jsem si do postele, a když se mi už pomalu zavíraly oči, zaslechla jsem, jak někdo otvírá dveře. Vylekalo mne to. Sestra měla být ve škole a tatka v práci. Vylezla jsem z postele, neboť jsem se bála, že to může být lupič. Nemohla jsem uvěřit svým očím. Ve dveřích stála mamka, vedle tatka, který jí podpíral a další lidé, které bych tady vůbec neočekávala. Byli to moji prarodiče. Byla jsem tak šťastná! Vyskočila jsem a běžela mamku obejmout. Všichni, kdo mě znají, vědí, jak moc jsem nemotorná. Těsně před mamkou jsem zakopla o vlastní nohu a upadla jsem. Všichni, včetně mě, se rozesmáli.

Liliana Bui

Mezi životem a smrtí

Život se skládá z mnoha a mnoha okamžiků a situací. Jako kousky puzzle vytvářejí obraz nás samých, kdo jsme a jací jsme. Přestože každý kousek má jiný tvar a velikost, každý z nich utváří naši charakteristiku. Nelze říct, který je ten nejdůležitější. I ty sebemenší kousky mají svůj smysl a jsou stejně nezbytné jako ty velké a výrazné. Avšak přesto v našich životech existují momenty, které nás formují v lepší nebo i v horší lidi. Většinou se jedná o nešťastné příhody, které nás poznamenávají nejvíce. Zlomená srdce a bolavé duše ničí člověka, ale současně nás učí stát se architekty svého chování a svých pocitů.

Viděla jsem, co dokáže žal udělat s lidmi. Někteří tohle

do skleněného domu a kolem srdce si omotají pevný řetěz svého smutku to nezvládnou, stanou se nepřístupnými. Uzavrou se před světem a lidmi. Pak jsou tací, kteří zármutek transformují na hněv až v nenávisť k sobě samým i k ostatním. Ubližují, aby se světu mstili za to, co se jim stalo. Konečně jsou ale takoví lidé, kteří neštěstí a nenávisť dokážou přeměnit v lásku, a tím znovu získat vlastní sebevědomí. Ponaučí se a chtějí se stát lepšími. Za lék na bolest považují změnu sebe samých a cestu, kterou vyjdou ze zóny pohodlí. Žádná z popsaných reakcí není neočekávaná. My, lidé, jsme stejní. Každý máme v sobě sny dosahující až k nebesům, zlost, která uvnitř i navenek hoří a spaluje, a také nestálé myšlenky, jež nás utápí.

Má osobnost se též skládá z tisíců příběhů a mnohokrát zlomeného srdce. Vyhořela do základů, abych ji znovu cihlu po cihle stavěla s vidinou, že opět dosáhne nebes. Lidé, kteří mě znají, mi obvykle říkají, že jsem silná díky tomu, jak vše buduji znovu a znovu. Avšak jak bych jinak mohla přežít, když jsem měla možnost cítit sebe samu proměňovat se v prach?

Do doby, než první muž v mém životě odešel a zanechal po sobě mé srdce prázdné, hledala jsem lásku a pozornost jenom u ostatních, jako bych v sobě nikdy nic neměla. Jako by má krása, inteligence a síla byly definovány jen tou druhou osobou a spočívaly výhradně v jejích rukou. Avšak poté, kdy tenhle mladík, který mi měl dát všechno, mě opustil a moje srdce se změnilo ve sklo, já se naučila začít si budovat svůj palác sama. Dívala jsem se znovu do zrcadla až od té doby, kdy jsem se mohla sama na sebe usmát, kdy jsem si mohla říct, že jsem objevila klid ve svém těle i mysli.

V momentě, kdy mi moji vrstevníci pověděli, že jsem jiná a že se nikdy nemůžu vyrovnat ostatním, naučila jsem víc věřit sama sobě a šířit kolem pozitivní energie. Den, kdy jsem poprvé získala nějaké ocenění či diplom, byl pro mne tím dnem, kdy jsem věděla, že jsem těžké chvíle zvládla, že jsem dokázala svoji hodnotu.

Ale určitě tím nejdůležitějším okamžikem bylo, kdy jsme se já a smrt podívali jedna druhé do očí a já si uvědomila, že bojovat s osamělostí a strachem bolí více, než cokoli jiného. Když jsem se po náročné operaci probudila s bolestmi a necitlivostí, uvědomila jsem si, že jsem někdo jiný. Dlouho byl jediným mým výhledem bílý strop a já nevěděla, zda je noc či den. Slzy bezmoci mi stékaly po tvářích a nikdo, ani já, je nemohl utřít. Když mi bylo řečeno, že budu muset začít dělat vše znovu, že si budu muset projít peklem a dotknout se smrti,

jen abych mohla zůstat naživu, tehdy jsem se naučila to nejdůležitější. Poznala jsem, že mezi životem a smrtí stejně jako mezi láskou a nenávisť je jen malý krok. Právě tento okamžik byl pro mne nejdůležitější. Třebaže jsem

v tu chvíli ve svých dlaních neměla vůbec nic, ani prach, musela jsem se naučit, jak přinést sama světlo zpět do mého života.

Lenka Duong

Nový začátek

Celé léto přede mnou a já letěla ke svému bratrovi do Ameriky na skoro celé dva měsíce. Tyto prázdniny byly ale jiné v tom, že jsem ty dva měsíce byla bez rodičů. Neznamenal to ale, že si budu permanentně užívat či že nebudu mít nic na práci. Nepřítomnost rodičů vedla sice k trochu větší volnosti, ale stejně jsem měla co dělat. Dostala jsem totiž šanci se sblížit s mojí rok a půl starou neteří. Naskytla se mi jedinečná možnost se o ni postarat. Neočekávala jsem ale samozřejmě, že to bude lehké se s ní sblížit, protože to bylo teprve podruhé, co jsme se viděli.

Vyrazila jsem tedy na cestu. Zprvu jsem se cítila skvěle. Byla jsem natěšená z toho, že uvidím svoji rodinku na druhém kontinentu, ale nervozita se ve mně pomalu začala zabydlovat. Obávala jsem se, že nebudu mít dostatek času na to, aby si mě moje neteř oblíbila. Tyto starosti měly však i světlou stránku. Značně mi totiž zkrátily cestu. Čekala jsem, že většinu z doby letu zabiju spánkem, jenomže představa, že můj vztah s tím dítětem bude stejný jako můj vztah se školou, mě nenechala spát.

Opravdu jsem si chtěla nacvičit, jak bych se měla před svou neteří chovat, jenomže před tím, než jsem s tréninkem svého chování začala, letadlo už pomalu přistávalo. Vystoupila jsem z letadla a opravdu jsem netušila, jestli kapky stékající mi po obličejí jsou kapky deště nebo kapky potu z nervozity. Můj bratr už na mne na letišti čekal, ale překvapivě tam stál sám.

Na mou otázku, kde jsou jeho žena a dcera, mi odpověděl, že je raději nechal doma, protože malá spala. Tato zpráva mě zároveň uklidnila i znepokojila. Řekla jsem si, že maličká bude aspoň plná energie, ale naopak, protože jsem zřejmě zdědila ranní mrzutosti svého tatínka, tak jsem se s nějakým dobrým vztahem mohla rozloučit.

Když jsem s rozechvěním otevřela dveře, a vstoupila do bratrova domu, uviděla jsem to nekrásnější děťátko sedět na gauči. (No, co si budeme povídat... *myslela jsem, že ještě bude chvíli spát a já budu mít čas se ještě trochu připravit na to, až se s ní uvidím, ale očividně mám vždy špatné načasování*). Pomalu jsem přicupitala k miminku a usmála se na něj. Srdce mi bušilo o sto šest, ale dítě se na mě také líbezně usmálo, a mně rázem spadl kámen ze srdce. Její malá rozkošná tvářička, zářící oči a snad nikdy nekončící zvonivý smích mě přiměly ztratit pojem o čase. Byl večer a já ji musela uložit do postele. Opatrně jsem ji položila na postel, chvíli jsem vedle ní ležela, pak jsem se zvedla, dala jí pusku na dobrou noc, a chtěla odejít. Ale ona mě chytla za ruku. Pohládila jsem ji po tváři a znovu jsem se zvedla, abych odešla do své ložnice. Když jsem se ale otočila, uslyšela jsem pláč. Bylo to poprvé za celý den, kdy brečela. Myslela jsem, že potřebuje přebalit nebo že má hlad, ale pak jsem si všimla, že kdykoliv jsem se k ní ve svém panikaření přiblížila, její pláč přestal jako mávnutím proutku. Došlo mi, že chce, abych u ní zůstala, abych vedle ní spala. Málem jsem se rozbřečela taky, šťastím. Uvědomila jsem si, že stačil pouze jeden jediný den a já jsem se se svojí neteří tak moc

sblížila. Po chvíli jsme obě usnuly. Spala jsem s úsměvem na tváři a s pocitem štěstí.

Tento den byl pro mě jedním z těch nejvýznamnějších, protože jsem se nejen seznámila s novým členem rodiny, ale také jsem s ním navázala skvělý vztah.

Pavína Nguyen

Nejsilnější zážitek mého života

(napsala bývalá zážitek oddělení tvůrčího psaní Zuzka Kasíková)

Vybrat si nebývá snadné... Nejde příliš ani o to, mezi čím si člověk vybírá, pokud tedy proti sobě nestojí třeba příjemná a nepříjemná varianta. Taková situace ale moc často nenastává. Když člověk dostane na výběr, když stojí obrazně na křižovatce a musí se rozhodnout, bývá to těžké rozhodování.

„Co je tvůj nejsilnější zážitek?“ Jen tak jakoby mimochodem padla tato otázka, která spustila dlouhou řadu vzpomínek. Snímky se míhaly ohromnou rychlostí v mé mysli, střípky minulosti pokryté prachem se znovu vynořovaly. Viděla jsem nadšení dospělého muže, který byl poprvé v životě u moře. Namočil do vody prst, olíznu, oči se mu rozzářily... „Je slaná!!!“ Viděla jsem svou prababičku ležet v nemocnici, jak v posledním týdnu života hledala zbytky sebe sama. Viděla jsem zoufalství svých rodičů, prožila jsem chvíle bezmoci, zažila jsem strach. Co ale bylo nejsilnější?

Nejvíce se mi ale opakuje pár obrázků s dětmi, které mám ráda. Když se mi poprvé stulil do náruče přítelův syn, když si se mnou zpíval u piána, když mi řekl, že jsem dobrá... Nebo třeba kamarádčina dcera, která mě vždycky učila, jak si mám správně hrát. „Této, pojď sem, já ti ukážu, jak si hezky hraju...!“

Zamýšlela jsem se už trochu dlouho a čím déle jsem uvažovala, tím jasnější to pro moje oči bylo. Myslím, že ten nejsilnější zážitek mě teprve čeká. Až budu držet v rukou své vlastní miminko, až se na mě zadívá s možná si i usměje...

Zažila jsem spoustu momentů, ale myslím, že ten nepředstavitelný, vytoužený okamžik mě v budoucnu možná srazí ze židle. Tak zní moje odpověď dnes a bude tak nejspíš znít i zítra. Jistá si ale být nemůžu, protože jestli život něco opravdu umí, je to být nevyzpytatelný.

Hračky, hry a já

Asi jako všechny děti ve všech dobách i já jsem byl velice hravé dítě. A stejně tak i moje mamka a táta, a jejich tátové a mámy, jako prakticky každé dítě na světě. Takže je jasné, že hračky hrály velice velkou roli i v mém malém světě. A to třeba takové, že jsme si hráli spolu s rodiči. Od společných hraní deskových her, kdy jsme sbírali kartičky hraček a zámeků, až po miniaturní bitvy o hrad. U téhle hry, jakmile jsme s ní začali, tak jsme další dva dny s ničím nesměli hýbat.

Nejdůležitější slova, kterými bych to vyjádřil, a která musím říct jsou ta, že toto téma je mi velice blízko u srdce. Já jsem viděl a zažil něco z obou světů, a to jak ze světa těch normálních hraček, tak PC her. U babičky jsem vždy měl velký kyblík kostek Lega, ze kterých bylo možné postavit všechno, co jsem chtěl. Doma se naopak pořád i dnes snažím vylepšit se v multiplayer hrách, abych mohl být lepší než můj bratranec a mohl zkusit hrát i s žebříčkem nejlepších. Takže jsem byl velice rád, když jsem dostal příležitost o tom něco napsat.

Pomalu ale jistě, jak jsem si promýšlel a pročítal inspiraci, o které jsme ve třídě mluvili a o které psal už Jan Ámos Komenský, se mé nadšení k psaní trochu vytrácelo. Přemýšlel jsem, co bych na to mohl odpovědět, no a hlavně, jak začít. Musím říci, že přitom fakticky moje původní radost zmizela jako náhodně vybraný divák na Cooperfieldově show. Ta slavná věta, že počítačové hry nevytvoří tak velkou vzpomínku jako hračky, které jsme měli například ve svých sedmi letech, mě vždy znechutí. Já vám teď vysvětlím proč.

Digitální hry se vyvíjely už od roku 1947, a stejně jako filmy, hračky a knihy měly být další z věcí, které měly zkrátit čas a vytvořit novou aktivitu. Plus byly něčím, na co se dá bez výhrad nalepit cena, koukněte se například na EA. (Pro ty, kdo by náhodou nevěděli, co to je, tak EA znamená Electronic Arts a je to americká firma, která se zabývá vývojem, obchodem a distribucí videoher). A zde je ten problém, na který se zaměřím. Všichni si pamatují, že v dětství měli hračku, která byla pro danou dobu normální, běžná a se kterou si hráli nejraději. Třeba stavebnice, kostky, autíčka a co já vím. A to samé se dá říct i o konzolích. Docela často se stane, že narazíme na mladšího už dospělého člověka, který rád vypráví, jak hrál svého prvního Sonica nebo Pokémony a jak vlastnil GameCube. Na to rád vzpomíná například můj táta. Občas, když jsem s ním mluvil o hrách jeho mládí, tak se vždy dostaneme do rozhovoru o tom, jak hrál staré NHL. Ano, je s tím sice spojen příběh, jak jednou vzteky vyhodil klávesnici oknem, bylo to v zimě, v mrazu, Ale pořád na to rád vzpomíná.

A abych řekl pravdu, každá hra a konzole jsou lepší, nežli dnešní hračky typu Poopsie, které doslova kadí sliz. Ještě k tomu připojím, že za panenku, která vypadá jako opravdové dítě nebo za nerfku, se mi nechce platit tak velké peníze. Vlastně žádné peníze! Je to jen plast a stačí, abych to upustil jednou na koberec, a můžu kupovat novou.

Taky bych chtěl trochu odbočit a zkusit ještě něco napsat na téma, jak si dnes děti nehrají s kamarády venku. Já osobně mám totiž problém si kamarády získat. Proto nemám důvod chodit ven, pokud něco fakt nepotřebuju. A tak taky z toho důvodu si moc rád hraju online hry. Nepotřebuju mít kamarády někde v blízkosti a zahraju si bezvadně i tak. Ty-

hle hry jak známo fungují tak, že hráče po celém světě (nebo určitého regionu např. Evropa, Jižní Amerika apod.) spojí na jeden server, kde hrají proti sobě nebo spolu. Je pravda, že někteří lidé se přitom se svými kámoši připojí ve skupinách. Ale pro mě je dobré, že můžu hrát hry, aniž bych musel mít nutně vedle sebe kamarády a s mým problémem je to ohromné plus. Možná se to dá pokládat za jakési placebo. Ale co. Mně to vyhovuje. S tím, jak mě ve škole všichni vidí a berou, je tohle hraní her pro mě docela dobrá možnost, jak být i nebýt sám. K tomu ještě nechci riskovat zranění, které mi jednou způsobil nějaký blboun sedící na lavičce při McDonald cupu a který si myslel, že je Ronaldo a může faulovat, jak se mu zachce.

Asi je hodně poznat, že nemám rád fotbalisty, co?

Když už mluvím o sportu, tak najedu ještě na věc, která mi taky docela vadí. Na hraní her se dá vydělat. Na Youtube jsou hodně populární hráči jak profesionální, tak i takoví, kteří je hrají jen pro srandu, pro pobavení své i ostatních. Jenže pak mi někdo starší, dospělý, nadává, proč se jen koukám, jak někdo hraje, místo toho, abych je hrál sám. Já jen přitom spolknou něco velice nevhodného, aby byl klid. Pomyslím si své - a jdu dál. Další den mi ten samý člověk nadšeně povídá o tom, jak celý večer koukal na fotbal a jak je rád, že vyhrál tým, kterému fandil. To už ho ale dávno považuju za pokrytce, protože koukat, jak někdo hraje PC hru a koukat na fotbal, je přece to samé. Proč zíráte tak dlouho na fotbal v televizi, když ho můžete hrát venku na zahradě nebo v parku?

No a tak dále. To hlavní jest dle mého už napsáno někde nahoře v tomto textu. To tvrzení, že digitální hry nemůžou nikdy nahradit hračky, je myslím si špatné. Přinejmenším jsou tyhle hry stejné, ne-li lepší. Jenže já jsem ten typ člověka, kterému je jedno, jaký názor mají ostatní a vyvracet ho nikomu nebudu. Takže na závěr napíšu jen toto: Starší generace často nadává na novinky, které jsou určené pro novou generaci. K tomuto oblíbenému kritizování byla vytvořená i jedna velice zajímavá věta: „Ach, ty dnešní děti...“ Asi je to hlavně proto, že těm novinkám nerozumí.

Stejně tak, jak se mění generace, jak se mění politika a Země jako taková, mění se i hračky. Každá generace měla něco svého a my, naše generace, máme PC hry. A abych se přiznal, tak si stejně myslím, že Komenský by tyhle hry hrál taky, kdyby v jeho dětství existovaly.

Ladislav Sudek

Heroes and Generals... Změnila se ?

Nedávno jsem procházel svojí Steam knihovnu, a zkoumal, co mám za hry a co bych si mohl zahrát... A padlo mi oko na jednu skoro zapomenutou hru... No aspoň pro mě... **Heroes And Generals.** Nejvíce nevyrovnaná hra kterou jsem kdy hrál. Ale otázka zní: Změnila se k lepšímu ? Abychom to mohli posoudit, řeknu, jak ta hra vypadala asi tak 2 roky zpátky. Vraťme se tedy do roku 2017 na začátek jara. Jakožto mladý František jsem projížděl nabídku her zdarma, jelikož jsem neměl peníze. Našel jsem Heroes And Generals. Budeme tomu říkat HAG. Když jsem si pustil trailer, jak HAG vypadá, byl jsem ohromen. Mohli jste zde hrát za USA, nacistické Německo či SSSR. Trailer popisoval, jak je důležité postupovat strategicky a v týmu, jak využívat letectvo a tanky, a jak je důležité se dorozumívat. Věc, která mě nejvíce ohromila, byl způsob boje. Na jediné obrovské mapě jste mohli hrát za pěchotu, za tanky, letectvo, ostřelovače a parašutisty. Jelikož byla hra zadarmo, nečekal jsem a hned stahoval. Hra se stahovala asi 4 hodiny. Měl jsem asi 10 otevřených karet na pozadí a netušil, že mi to žere internet. Hru jsem spustil, a první věc, na kterou jsem se zaměřil, byl arzenál. Každá země měla pro sebe typické zbraně. Já jsem si vybral jako začínající SSSR. První zbraň, kterou jsem dostal, byla sovětská poloautomatická puška SVT-40. Ptáte se jak hra odměnila nováčky ? Nijak. Žádné peníze do začátku, prostě nic. Šel jsem tedy do první bitvy. Mapa nesla název Opuštěná továrna a cílem ji bylo obsadit a udržet po určitý čas. Když jsem se dostal do bitvy, optimalizace byla hrozná. Chyběla spousta věcí, jako nastavení citlivosti kamery, apod. Na to si ale člověk zvykne a přizpůsobí se. Když jsem došel k továrně, no napůl doběhl, protože postava, za kterou zde hraje, dokáže běžet asi 4 vteřiny, a pak je udýchaná dalších 20 vteřin. Než můžete běžet znovu, musíte čekat asi minutu. Když jsem se dostal k továrně, vyběhl na mě německý voják s kulometem MG-42.

Abychom si to ujasnili. Já se měl bez předchozí hry, bez jakéhokoliv cvičení se základní puškou, konfrontovat s nepřátelským vojákem, který již měl ve hře nahráno asi 200 hodin. K tomu jsem měl kulomet, který se vám odemkne asi po 50 hodinách hry. Samozřejmě, zemřel jsem. To byly moje první zážitky z hraní. Po každé bitvě se vám opotřebuje vybavení, což vyjde asi na 1 000 na opravu, a za každou bitvu jste dostali tak 500. Na začátku hry jsem si říkal, že se to zlepší, a já budu mít časem víc peněz z bitev. Ale ne. Další zbraň, kterou jste si mohli koupit, byla PDP-45. Byl to sovětský klasický samopal, který byl normálně ve výzbroji, ale v této hře, abyste si mohli odemknout, jste museli strávit asi tak 10 – 15 hodin. A to jsem do toho nezapočítal opravy zbraní.

V této hře fungují mikrotransakce, díky kterým jste si mohli koupit zlato, a za ně vše urychlit. Také jste si mohli koupit urychlovače. Jelikož ve hře nemáte otevřené vše hned

od začátku musíte si to odpracovat. Řekněme, že si chcete koupit gazíka. Musíte si odemknout stužku „řidič 4“. To samé se zbraněmi. Chcete lepší pušku ? Musíte mít útok pěchoty na 4 a pak ještě být specialista na Tokarev-40. Ale nezaoufejte ! Můžete si koupit urychlovače, které vám to zrychlí o 150% !!! Takže vy jste si za 10 EU koupili 2,500 zlata, koupili jste si těžký kulomet, obrněné vozidlo s kulometem a ještě stužky. A to jste si mohli koupit už do první bitvy, která je v té továrně, a slouží jako taková výuka... Jen vám k tomu nic neřeknou. Takže hráč, který je zde poprvé, se konfrontuje s hráčem, který je zkušený. Jak už jsem říkal, než si odemknete základní vybavení pro sovětskou armádu, musíte ve hře strávit asi 50 hodin. V menu jste si mohli kupovat nové vojáky, kteří samozřejmě stáli kolem 15 tisíc. Mohli jste si koupit tankistu, parašutistu, pilota, či ostřelovače. Řekli byste si, že k nim dostanete pro ně určené zbraně, ale ne... Za každého dostane jen pušku SVT-40, a toť vše. Ano. za tankistu dostanete základní tank T-60, ale další lehký tank BT-40 stojí asi 150 000, a s výplatou - občas - 1 000 za bitvu, je bez zlata skoro nemožné si na cokoliv našetřit. U letectva to bylo to samé. Za parašutisty jste nemohli mít ani vozidla, mohli jste jen vyskakovat, a nemohli jste u sebe mít ani pušku SVT-40. Brala totiž moc místa v inventáři, takže vám dali jen pistoli TT-34.

Zkrátka: našetřit si na cokoliv byl problém, a nevyrovnanost byl problém druhý. Byla to asi ta nejhorší válečná hra, kterou jsem hrál. I samotní hráči byli úplně debilní. Ve hře jsou protiletadlové kulometry, a když za nimi jste, a řekněme, že nějaký váš spoluhráč na něj hodil granát, zabil vás a kulomet si převzal. Ani samotné nahlašování hráčů nefungovalo, takže jste mohli zabíjet spoluhráče, bez postihu. A také to, jak se chovali nepřátelé, je směšně. Poskakovali tam, jak postřelení kamzíci, a stříleli plně automaticky na vše, co se pohnulo. Tichý postup neexistoval, protože i když jste nepřítele neviděli sami, ale koukali jste do lokace kde se nachází, hra vám červeným křížkem označilo místo, a napsala „spatřen nepřítel“. To pro ostřelovače bylo nanic. Jelikož zde byly i zbraně na blízko, byli zde hráči, kteří si vzali lopatku a pobíhali a poskakovali po bojišti, takže jste neměli šanci je zasáhnout. Taky fakt, že na jednom bojišti se mohou pohybovat tanky, pěchota atd... Byl nanic. Váš tým měl třeba pouze lehký tank BT, a měl ho jediný hráč z týmu, zbytek tvořila pěchota. Přitom nepřítel měl těžký tank Tiger, letectvo a parašutisty. Znamená to, že se nehrálo proti nim dobře, zvláště, když máte jen pušku. Kdybych to měl shrnout, téhle původní hře bych dal pouhých 3,5 bodu z 10.

Ale teď hlavní otázka... Změnila se hra ?

Hru jsem se rozhodl začít od začátku, bez postupu. Novější hra má kolem 3 GB, takže se nestahovala nijak dlouho. Založil jsem si nový účet, a přihlásil se. První věc, která se stala, byla, že mě to ihned začalo připojovat do hry. Vybral jsem si místo nasazení, a byl jsem po dvou letech znovu ve hře. Z levého horního rohu vyjelela tabulka s nápovědami. „Stiskněte W pro pohyb dopředu, Mouse 1 pro střelbu“, atd... Konečně v té hře bylo vysvětlení. Za splnění úkolu jste dostali XP. Byla to docela milá odměna za splnění tutoriálu. A aby na vás hra nebyla ze začátku moc tvrdá, hráli jste s ostatními hráči, kteří také začínali proti počítači. Optimalizace byla mnohem lepší, širší nastavení, a spousta dalšího vylepšení. Po dohrání bitvy jste se ocitli v menu, a dostali jste 100 000. Byl jsem nadšený! Tvůrci hry si uvědomili, že by měli dávat nějaký bonus do začátku! Ihned jste si mohli koupit samopal PDP-45 za 55 tisíc, a 45 vám zbylo. Také jste dostávali zbraně specifické pro ostřelovače, pro pěchotu atd... Dobré také bylo, že jste si nemohli hned odemknout tankistu či ostřelovače, ale museli jste dosáhnout určité úrovně, aby se vám odemkli, a to nešlo urychlit. Také v arzenálu byla větší paleta modifikací pro zbraně.

Ne nebojte se, není to jako Battle Field 5, kde si v roce 1943 můžete dát tlumič či laserový zaměřovač na MP-40. Můžete si zde kupovat jen lepší náboje, optiku, lepší spouště... Ale hlavně všechno je autentické pro tu dobu. A abyste si tyto modifikace odemkli, museli jste získávat stužky té zbraně, a ty jste získávali jen tím, že jste tu zbraň používali.

A teď přichází mikrotransakce. Můžete si koupit zlato, a stužky si odemknout... Ano, můžete si je odemknout hraním, ale to je na dlouho. Proto si můžete ty stužky koupit za zlato či peníze které získáváte v bitvě.

Na té hře mě baví to, že abyste si ty věci odemkli, opravdu se musíte naučit používat zbraně, a hrát s nimi určitý čas... Ale najdou se zde hráči, kteří si po 1 bitvě, což je ta tutoriálová, koupí za 20 EU zlato, odemknou si stužky, a do 2. bitvy si koupí Maschine Gewehr 42 (MG42), a zlikvidují vás. Takových hráčů se našla asi polovina... Hry jsou ale už více vyrovnané, protože ze začátku máte otevřený jeden herní mód pro pěchotu. Ale časem, jak si zvyšujete úroveň, se vám odemykají nové. Třeba už na 3 módu se vám odemkne útok, ve kterém jsou i ostřelovači, které si jinak odemknete až na 7 úrovni... Takže vy s PDP-45 si to šlapete po poli a německý voják s Karabiner 98 Kurz vás ze střechy kostela sejme. Ano, to bylo párkrát otravné...

Jsou zde i módy, třeba jen pro tankisty, kde si sednete do tanku a máte proti sobě zas jen tanky. Takhle to bylo u všech. Časem jste si odemkli mód válka. Zde bojujete o území a nad vámi jsou generálové. To jsou hráči, kteří dosáhli určitého levelu a ovládají bojiště. Řekněme si, že se zde bude odehrávat bitva. A samozřejmě generálové chtějí zvítězit. Takže do toho střetu pošlou třeba 500 pěšáků, 50 ostřelovačů, 12 středně těžkých tanků atd. I během bitvy mohli generálové posílat posily, když viděli, že prohráváte. Abych vám vysvětlil, jak . Máte v boji 500 pěšáků, a to znamená, že se všichni hráči z vašeho týmu můžou znovuzrodit. To samé platí u tankistů atd... Takže, když máte zapnutý mód Válka, a hraje za pěšáka, připojíte se skoro hned. Ale když hrajete za

tankistu s ničitelem tanků SU-85, může to chvíli trvat. Ne vždy potřebují generálové těžké tanky, třeba při střetu u malé vesničky. Nefunguje to tak, že si generál řekne, že na bojiště pošle 500 těžkých tanků. Každá země má své zásoby sil. Každou hodinu se část doplní, ale opravdu jen málo. A jelikož se bojuje o celou Evropu, nestačilo by to. Proto, když se hra skončí, tak ta strana, která vyhrála, si ponechá všechny nepřátelské zdroje, a uloží je do skladu.

Ale zde může být problém. Když vaše strana prohrává, nemusí mít tanky nazbyt, dokonce může mít už jen pěchotu, a nepřítel má třeba 40 tanků. Ale to je již chyba generálů. A ještě něco. Říkáte si, že když si voják koupí lehce obrněné vozidlo s kulometem, což může, tak se třeba s ním v bitvě objeví. Ale ne. Do bitvy vám pošlou jenom omezené zásoby, a to včetně těch lehkých vozidel. To sice dává smysl, ale všichni hráči ve hře plýtvají společné zdroje, takže když tam máte debila, který neumí řídit a utopí vám v řece 10 aut, pak celému týmu, který tvoří třeba 20 lidí, zbývá 15 aut, a to je nanic. Komunikace v této hře je jen přes chat, a málokdy vám odpoví.

Abych ale ke konci nebyl tolik negativní, ve hře teď rychleji získáváte peníze. Třeba až 3 000 ! Ale to byste třeba museli zničit aspoň 1 letadlo, tank, a zabít nejméně 15 vojáků. Ale je to pořád lepší, než kdybyste získávali 500 za bitvu. Také je zde spousta nových vozidel a zbraní, lepší zvuky i obsah.

Takže abych to celé shrnul. Změnila se hra? Rozhodně ano. V určitých ohledech k horšímu, ale většinou k lepšímu.

Minusy: Dorozumívání a strategie je v této hře potřebná asi tak, jako ananas na pice. Levelování je pořád zdlouhavé a otravné. Spoluhráči jsou rovněž pořád otravní, a klidně vás zabijí. Hra je dál částečně nevyrovnaná. Horší jsou: Cena věcí. Mikrotransakce. Bez vozidel je hra strašně zdlouhavá, a táhnout se přes celou mapu na 1 bod, který potřebujete obsadit, je na dlouho.

Plusy: Rychlejší získávání peněz. Celkově je hra více vyrovnaná. Lepší optimalizace. Lepší komunita. Můžete na mapě najít více munic, vozidel, a zbraní. Rychleji získáváte nový level. Lepší v ní je fyzika. Poškození vozidel. Jsou zde nově nové zbraně, lékárničky, vozidla atd. Nové herní módy. Celá mapa Evropy je správně, jsou zde skoro všechna větší města nad 15 tisíc obyvatel, všechny státy, řeky atd... Poškození zbraní, a jejich zvuky jsou reálnější. Nasazení a načítání je rychlejší. Historická přesnost zbraní i vozidel je lepší. Strategie (i jen docela malinká) má smysl. Rychlejší přesuny. Granáty fungují, jak mají. Můžete zvedat zbraně padlých vojáků a taky nastupovat do nepřátelských či přátelských vozidel. Musíte si ale k nim sednout a zpřístupnit si je, což znamená, že zkoumáte jak se ovládají. Když ale to vozidlo máte již odemknuté v menu, můžete do něj nastoupit ihned jako řidič.

Kdybych měl hru zhodnotit, dám jí slušných 7,5 bodů z deseti. A jestli se ptáte, jestli si ji máte zkusit? Rozhodně ano. Možná se do ní ponoříte jako já.

Recenzi zpracoval František Opelt

Hračky dob minulých a dnešních

Nevím, s čím si hrál Komenský, když byl malý nebo děti v jeho době. Je to moc dávno. Ale já bych vám rád představil hračky, se kterými si hráli moji prarodiče a rodiče a zkusím porovnat hračky jejich dob, kdy je budu postupně představovat, s hračkami dnešními, těmi nejpoužívanějšími, které taky představím. Užijte si čtení.

Prarodiče

Naši prarodiče si hráli hlavně hry venku, podle nich byla nejčastější hra na babu nebo na četníky a zloděje. Ale už i tenkrát existovaly hračky, se kterými se dalo hrát doma a které byly oblíbené.

ŠACHY

Na ty vzpomíná hlavně děda. Kdo by dnes neznal šachy, legendární strategickou hru, kterou by si měl každý aspoň jednou za život zahrát. Dnes sice už nevypadají tak lákavě, ale pořád jsou skvělé.

KÁČA (DŘEVĚNÁ)

S tím si nehrály jen malé děti. V podstatě káča je tehdejší obdoba dnešních fidget spinnerů nebo beibleidů.

PANENKY

V té době byly taky u spousty dívek hodně oblíbené panenky a myslím si, že jsou oblíbené stále. Malé holky si s nimi hrají pořád.

Rodiče

Jelikož naši rodiče byli malí za vlády komunistů, tak se sem k nám nedostalo mnoho hraček, takových, které se už tenkrát prodávaly třeba v Americe nebo Německu. Proto nebudu jmenovat ty, které byly stejné jako u prarodičů, ale ty hry, které se sem nedostaly, nebo byly v jiných rodinách, které si je mohly koupit třeba v Tuzexu.

MONČIČÁCI

Když byli táta s mamkou malí, tak tehdy nejžhavějším trendem byli Mončičáci. Ti byli pomalu tak oblíbení, jako je mezi dětmi dnes fortnite.

RUBIKOVA KOSTKA

Toto snad asi nemusím vysvětlovat. Rubikovu kostku všichni znají.

DIGITÁLNÍ HRV

Tato hračka byla hrou a budíkem v jenom současně. Mohli jste se rozhodnout, jestli si chcete nastavit budík nebo si zahrát hru. Hry fungovaly tak, že na displayi jste měli už zobrazené různé předměty, které se ve správný čas rozsvítily, a tím vytvářely jakousi iluzi „opravdovosti“ hry.

Rodiče (v sedmdesátých letech)

Nyní se zaměřím zvláště ještě na jedno období, kdy vyrůstali naši rodiče. Hodně na to vzpomínají, a tato doba je pro mě nejlepší, co se týče hraček. Zde je pár příkladů. V této době samozřejmě taky byly normální běžné hračky jako panenky, míče, autíčka a tak, ale podle mě už tehdy začaly nejlepší a neznámější hračky té doby.

NINTENDO ENTERTAINMENT SYSTEM (NES)

Jedna z nejlepších hraček, které začaly, i dnes to je stále jedna z nejlepších retro konzolí.

GAME BOY (GB) + (GBC) + (GBA)

Áááá, game boy!! To bylo tehdy nejprodávanější herní zařízení do ruky. Game boy je pořád legenda mezi hrami.

Moje doba

Co se týče této doby nebudu zde jmenovat počítače apod., ale pouze věci z nabídky hraček a her, které jsou mezi dětmi nejvíce oblíbené.

Ale současně mohu říci, že to bude zajímavé si opět vzpomenout, s čím jsem si hrál já, když jsem byl malý

GORMITI a POKÉMONI

Postavy ze seriálů byly fajn, ale upřímně gormity jsem moc nesledoval. Jako seriál mě to nebralo. Ale pokémoni? Jo, to bylo moje.

PONG

Nejznámější video hra historie, a jedna z prvních video her vůbec. Vyšla v Americe v roce 1972. Je to tenisová počítačová hra s jednoduchou 2D grafikou pro dva hráče.

STAVEBNICE SEVA a LEGO

Jako malý jsem doslova zbožňoval stavebnice Seva a Lego. Seva v podstatě byla podobná Legu, ale byla komplexnější. Z Lega i ze Seva jsem si stavěl různé budovy, stroje či jiné věci, ale měl jsem rád i seriály, videohry a spoustu dalších věcí, které se týkaly Lega.

MINECRAFT

Zkrátka a dobře, pokud někdo v mé přítomnosti jenom vysloví slovo „minecraft“, vyvolají se mi v hlavě krásné vzpomínky na to, jak jsem jako malý sledoval videa minecraftu na youtube a jak jsem si to užíval! Jelikož jako malý kluk jsem si minecraft nikdy nemohl zahrát, jen ho sledovat, je to pro mě jedna z nejlepších her a jedna z nejlepších věcí, které jsem kdy mohl vidět.

Děkuji vám za přečtení. Doufám, že se vám to líbilo a že jste si také vzpomněli na své oblíbené hračky, které jste jako děti měli rádi nebo je ještě rádi máte.

Marek Stolarik

Epic Games VS Steam....

Mnozí z vás, kteří se vyznají ve video herním průmyslu, určitě slyšeli o souboji Epicu mezi Steamem. Tento boj je podle mého zbytečný. Stačí si stáhnout oba launchery a jste v pohodě, ale jsou zde lidé kteří dělají z uživatelů Epicu odpad společnosti. Je to něco jako Xbox VS PS... Když používáte PS-GayStation, Xbox- X OMEGALUL BOX. Každá strana špiní tu druhou, ale každá má své mínusy i plusy.

Nyní si projdeme obě strany, začínaje Epicem.

EPIC

Když vezmeme v potaz, že Epic má být launcher her a jejich ústředím, je to opravdu propadák. Podpora je skoro nulová, komunitní obsah neexistující, cloud saving dlouho neexistoval do protestů hráčů, a spousta faktorů jako launcheru chyběla.

Začal jsem pro Epic docela nemile, ale jak jinak, když mu toho tolik chybí.... Nyní k pozitivní části. Epic je takový vánoční stromeček po celý rok, jelikož rozdává hry zadarmo a dělá skvělé nabídky. Již nějakou dobu třeba k získání zdarma Kingdom Come Deliverance. Spousta vývojářů přešlo k Epicu jelikož je na ně velice hodný... Na rozdíl od Steamu Epic jim dává větší procenta z prodejů a větší nabídky peněz. Nejznámější událost se týká Metra Exodus. Hra byla 14. února EXKLUZIVNĚ vydána na Epicu. Přišlo to jako blesk z čistého nebe. Epic oznámil, že Metro bude mít roční časovou exkluzivitu. Deep Silver – vydavatel, oznámil, že od Epicu dostali nabídku, která v penězích přesahovala půlroční prodeje na steamu, jen za to, že bude mít časovou exkluzivitu. Také procenta, která budou mít z prodejů, byla mnohokrát výhodnější než u steamu. Takto to Epic udělal u spousty her. Kdo by se vydavatelům divil? Dostanou akorát víc peněz za to, že to vydají jinde... Co by se mohlo pokazit ???

STEAM

Ó ano, opěvovaný steam, a tatínek Gaben. Steam je zde již dlouho a boj mezi Epicem a Steamem je stejný jako mezi XBOX a PS. Steam má svojí komunitu stejně jako PS, má taky věrné hráče, kteří hrají výhradně Steam.

Moc lidí se nezajímalo o Epic, dokud nepřišel Exodus. Poté se zvedla masivní vlna odpůrců a
Pokračování na následující straně

haterů Epicu. Steam má zase věci, které Epic nemá, například milióny tun komunitního obsahu, podporu a rozsáhlé nastavení, no prostě to, co od pořádného launcheru čekáte. To Epic nemá, a to je kámen úrazu.

Avšak u Steamu je jeho ohled k vývojářům fakt hrozný. Procenta nejsou tak vysoká, a Steam nepolevuje. Zajímá se hlavně sám o sebe. Ceny AAA her se pohybují vždy kolem 60 euro, a slevy na ně jsou tak maximálně 2x za rok. Naopak Epic svoje hry prodá klidně za 45 euro, a slevy na ně dává mnohokrát za sebou. Samozřejmě vývojářům to nevadí, jelikož z jedné prodané hry dostanou přibližně 30 euro, a ze Steamu jen 15. Proto je Epic tak milovaný i nenáviděný. A ptáte se, co proto Steam dělá, aby bitvu vyhrál? Nic!!

Rozsudek

Nejsem sice soudkyně Barbara, ale každý se může rozhodnout sám za sebe. Já sám osobně mám rád Steam, podle toho, jak funguje jako launcher, a má vše, co potřebujete. Epic má zase rád díky jeho nabídce.

Kdybych to měl rozseknout a vynést vlastní rozsouzení, doporučuji vám oba launchery. Mně je jedno, jestli to je značka Steam nebo Epic. Prostě taková nálož her zadarmo od Epicu je super, ale launcher Steamu je moc dobrý také. Vlastně mi může být jedno, že jestli Steam nezačne nic dělat, tuto bitvu s Epicem prohraje.

František Opelt

Kamarád mých snů

Nejsem typ člověk, který má kamarády, se kterými si moc nerozumí. Se všemi se rozumím, ale vždy se najde někdo, kdo se chová velmi flegmaticky. Někdy si vedle takového člověka připadám, jako bych seděl s nějakou imaginární osobou. Má totiž strašně primitivní otázky, na které se dá odpovědět pouze jedním slovem: „Aha“. Bohužel, ale i já neumím zahájit konverzaci s cizími lidmi.

Nejraději jsem s kamarádem, který sice je upovídaný, ale ví, kdy přestat. Umí mě rozesmát, když nejsem ve své kůži. Ale někdy může být otravný, což vede ke konci přátelství. Zatím neznám nikoho, kdo by mohl být mým kamarádem snů.

Ideální kamarád by nikdy o mě nemluvil za zády. Obětoval by se občas za mě, půjčil by mi peníze v případě nouze. Zastával by se mě, když bych byl v něčem nevinný. Moje vlastnosti jsou podobné. Pomůžu blízkým přátelům, nemluví hnusně o jiných. Zaleží, zda-li daný člověk si ze mě dělá srandu až moc, nebo je to v uvozovkách „falešný kamarád“. Špatná vlastnost se u mě najde, že neumím týmově komunikovat při soutěžích a jsem spíše individuální hráč.

Bohužel toto je pouze vysněný kamarád. Vůbec mi, ale není líto, jaké mám momentálně kamarády. Všichni mi v minulosti pomáhali, jen pár jedinců se ke mě chová dost hnusně. Jediný způsob, jak toto můžeme ovlivnit, je svým vlastním chováním.

Honza Nguyen

Z poetické dílny Lenky Duong

Zpěv ptáků

Ležet a hledět vzhůru dokud se neozve zpěv ptáků,
vzhlížet k nekonečnu,
čekat, až se púlnoční modř změní v teplo a v bezpečí,
přemýšlet, zda existuje místo dost velké pro mé myšlenky.

Kdybych dostatečně zavřel oči,
dokud nezmizí veškeré jiskry,
budu moci létat?
Budu schopen zpívat spolu s ptáky?

Čekám, až mě
křídla vznesou
až k nebesům,
kde najdu domov
a pocit bezpečí.

Avšak vím,
že až otevřu oči,
nezbude tady nic pro mě...
kromě mých rozbitých křídel.

Protože jsou pouze čtyři hodiny ráno,
svět se na chvíli zastavil.
Zpěv ptáků je jediná společnost
a pouliční lampy jsou jediné hvězdy v dosahu.

